

A járásbiróság érdekes elvi döntése egy üzlethelyiség felmondási perében

(A Délmagyarország munkatársától) Érdekes üzlethelyiség felmondási perben hozott elvi jelentőségű ítéletet pénteken a szegedi járásbiróságon dr. Arvay Kálmán járásbíró. A szegedi görögkeleti magyar egyház felmondott Kazinczy-utca 11. szám alatt levő épületében üzlethelyiséggel bíró Juhász István asztalosmesternek azzal az indoklással, hogy az üzlethelyiségre iroda céljára saját magának van szüksége és ebből a célból építkezni akar. Juhász István hivatkozott a felmondási tilalomról kiadott rendeletre és nem hagyta el az üzlethelyiséget, mire az egyház a felmondási joghatályosságának kimondására pert indított Juhász ellen a járásbiróságon.

A tegnapi tárgyaláson a felperes háztulajdonos dr. Hábermann Gusztáv ügyvéd, az alperes asztalosmestert pedig dr. Abonyi Pál ügyvéd képviselte. A járásbiróság ítéletében a felperest keresetével elutasította és arra kötelezte, hogy alperes ügyvédje kezéhez 15 nap alatt 12 pengő perkiöltséget lefizessen.

Az ítélet indoklásában megállapította a járásbiróság, hogy az alperes által bérelt helyiség üzlethelyiség. Az idevonatkozó rendelet az üzlethelyiség felmondásáról akként rendelkezik, hogy üzlethelyiséget nem zsidó bérlővel szemben csak bizonyos rendelkezések betartásával lehet felmondani. Eszerint felmondással csak akkor élhet a bérbeadó, ha a bérbeadott helyiség helyére nagyrészt bérbeadás céljára szolgáló új épületet

emel. Nem vitás, hogy a felperes, ha építkezni akar is az alperes által bérelt helyiség helyén, azt nem bérbeadás, hanem abból a célból kívánja eszközölni, hogy az új helyiséget maga vegye igénybe. Ebből következik tehát, hogy a felperest a bérelt üzlethelyiség felmondásához való jog nem illeti meg. Van a rendeletnek egy rendelkezése, amely kimondja, hogy a bérbeadó akkor élhet felmondással, ha a lakásra magának a bérbeadónak lakás vagy üzlethelyiség céljára méltánylást érdemlő okból van szüksége. Felperes előadásából azonban megállapítható volt, hogy az alperes által bérelt üzlethelyiségre nem üzlet és nem is lakás céljából volt szüksége, hanem egyházi hivatalok és intézmények elhelyezése céljából. A felmondási jog tehát ez esetben sem illeti meg a felperest. Ezt a jogi álláspontot csak megerősíti a rendeletnek az része is, amely megállapítja ugyan, hogy az egyházközség által tervezett építkezés közérdekű építkezés, de amely rendelet meghatározott körre szorítja és közérdekű építkezés céljából csakis község, törvényhatóság, kincstár részére biztosított felmondási jogos s egyház részére még közérdekű építkezés céljából sem biztosította ezt a jogot. Ebből okszerűen következik, hogy a felperes, a most fennálló törvényes rendelkezés lakáskorlátozásra vonatkozó rendelkezésénél alatta abból az okból, hogy a maga intézményei részére építkezést kíván foganatosítani, felmondással nem élhet.

Örvendetesen emelkedett a város vagyona

Ujra értékelik a város földjeit

(A Délmagyarország munkatársától) A város házán, a számvevősegen nagy munka folyik: készül a város vagyonmérlege és a múltévi zárszámadása. Májusig kell felterjeszteni a belügyminisztériumba és előrelátható már, hogy határidőre el is készülnek a munkával.

Ugy a vagyonkimutatásban, mint a zárszámadásban változások várhatók az idén. Az 1940-es év 226.000 pengős többlettel zárult, anynyi most már bizonyos, hogy a múlt évről is többlet van a városnak, a számvevőség gondos sáfárkodása évről-évre biztosítja a többletet, az idén azonban jóval kisebb összegű többlet lehet számítani. A múlt esztendőben ugyanis a város bevételeiben mutatkozott jelentős eltolódás.

A város vagyona már néhány év óta örvendetesen növekedik. Amíg 1940. év januárjában a tiszta vagyon 91.925.481 pengő volt, addig 1941. január 1-én a város vagyonlétára már 92.794.531 pengő tiszta vagyont tüntetett fel, ami 869.050 pengős szaporulatnak felel meg. Az 1941-es esztendőben ugyancsak növekedés tapasztalható a város vagyonában emellett tavaly a város földvagyona azáltal, hogy új utak építésére földterületeket vásárolt a város, növekedett a múlt évben a kocsút burkolat, továbbá a esatornahálózati is bővült. Közel egymilliópengős kiesést okozott azonban a város vagyonlétében az a körülmény, hogy a szeged-bajai törvényhatósági utat az állam tulajdonába adták.

A város vagyonkimutatásában

az épületek után a földek szerepelnek a legnagyobb összeggel 13 millió 466.542 pengőre vannak értékelve a leltárban a város földjei, ez azonban még csak meg sem közelíti a földek mai reális értékét. A földingatlanok ugyanis már évek óta mindössze 200 pengővel szerepelnek Szeged város vagyonmérlegében, pedig köztudomású, hogy manapság már a legsilányabb minőségű földnek is jóval nagyobb az értéke, mint kétfőszáz pengő. A belügyminiszter rendelete értelmében azonban mindaddig nem volt rá mód, hogy a városi földek értékét 200 pengőnél többre értékelje a számvevőség, mert 10 évvel ezelőtt a földek ára nagyfokú áringadozásnak volt kitéve. Most már 1000, 2000, sőt 3000 pengős földárak vannak érvényben Szeged környékén és a város vagyonlétében a kétfőszáz pengős holdankénti értékelés távolról sem fejezi ki a földek valódi értékét. Ezért azután azt kérte a város a belügyminisztériumtól, hogy újra értékelhesse a földingatlanát s a minisztérium ehhez hozzá is járult. Az idén az újraértékelést folyamatba is teszi a város és előrelátható, hogy a legújabb vagyonkimutatásban a földek értéke már jóval nagyobb összeggel szerepel majd. Ennek folytán viszont Szeged város vagyona jelentősen emelkedik az 1942. esztendőben.

Előfizetőknek a

80 fillérért

mindennap cserélhetnek könyvet a DÉLMAGYARORSZÁG Könyvtárában.

Mielőtt kidobná

feleslegesen a pénzt

az anyósát

is beküldheti egy sorsjegyért a

Pető Bankház-ba!

Tilger Ferenc vezérőrnagy előadása ukrainai emlékeiről

(A Délmagyarország munkatársától) Kiemelkedő érdekességű előadás szükhelye volt pénteken este 6 órakor az egyetem aulája. Tilger Ferenc vezérőrnagy »Ukrainai emlékeim« című előadásában tárgyilagos és szemléltető képet adott a megszállott Ukrajnáról, amely Oroszország legsűrűbben lakott területe volt. Tilger Ferenc vezérőrnagy októbertől a legutóbbi időkig Ukrajnában tartózkodott, mint a magyar megszálló segédszolgálat egyik vezetője és alkalma volt minden téren betekinteni az ottani lakosság életébe. Elsősorban Galiciáról beszélt, ottani tapasztalatairól és szembeállította az ott uralkodó viszonylagos jómodot az orosz határszéli falvak súlyos nyomorával, kulturálatlan állapotával. Az orosz kommunista propaganda »paradicsomi jólétet« hirtetett azokról a területekről, ahol a leglehangelőbb kép fogadta a megszálló honvédséget. A nyomor, amit ott láttak, elképesztő volt s bár sokat hallottak már róla, nem tudták olyannak elképzelni, mint amit a valóság mutatott.

A kolhosokban, ahol a szovjetrendszer kollektív gazdálkodása folyt, már sokkal jobb volt az élet. Igen szép berendezésük volt, jó utak, kütető és modern gazdasági gépek, különösen az üzemanyag-tároló és beosztó berendezés keltette fel az előadó elismerését. Igaz, hogy a kolhosok munkáját ekkor már a német Landwirtschaft-parancsnokság irányította, de minden, amit ott találtak, szovjetgazdálkodás volt.

— Ime, egy rendszer, amely ellen küzdünk — folytatta előadását a vezérőrnagy —, hol a különbség tehát a magángazdálkodás és a kollektív gazdálkodás között?

Erre a kérdésre a lényeg kidomborításával felelt meg. A kolhosokban kedv nélkül, csupán parancsra és lélektelenül dolgoztak a parasztok, hiszen nem volt, ami egyéni ambíciójukat sarkallja, a termésnek csupán egy-nyolcad részét kapták, hármennyit is dolgoztak. A német vezetőség egyhamadot ígért nekik s ezért dolgoztak ekkor már sokkal nagyobb igyekezettel. Sőt, földet is kapott, aki elfogadta a német rendszert s a parasztság ezért igen lojálisan viselkedett a német vezetőséggel szemben.

Tilger Ferenc vezérőrnagy a továbbiakban leírta állomáshelyét, Vinica városát, amely igen rendezetnek tűnt első pillantásra, de hamarosan rájöttek, hogy csupán Potemkin-építkezés az, amit itt az orosz öt éves tervvel kapcsolatosan produkáltak. A szovjet épített ugyan mindenütt, de soha sem-

mit sem javítottak. Vinicának szép operája volt, nagyobb, mint a szegedi színház és ebben az operában igen nívós balettelőadást látott a vezérőrnagy. Kétűnő operaénekesek és 25 tagú, elsőrangú zenekar működött a vinicai színházban.

Az illusztris előadó beszélt még a nép iskolázottságáról és említett olyan egyszerű parasztleányokat, akik trigonometriával foglalkoztak. A diplomás emberek általános műveltsége azonban nem volt magas. Beszélt az ifjúság erkölcsi beállítottságáról, akiknek vallásról nem volt tudomásuk. Végül katonáink életéről és kinti kötelességéről beszélt.

A vezérőrnagy nagy figyelmet keltő, rendkívül érdekes előadását azzal fejezte be, hogy ukrainai felvételeit vetítette le nagy tetszés mellett. Tilger Ferenc vezérőrnagy előadását a közönség hálás tetszésnyilvánítással kísérte. Az előadást az Egyetem és Főiskolát Végzett Magyar Nők szegedi csoportjának elnöknője, mint a rendezőség vezetője, néhány közvetlen szóval vezette be és köszönte meg.

Hét iskola javítása — 80.000 pengő

(A Délmagyarország munkatársától) A móravárosi iskolánál előfordult mennyezetbeomlás után — mint ismeretes — a város elhatározta, hogy kijavíttatja az összes régi iskolaépületeket. A műszaki szemle során megállapították, hogy hét belterületi iskolánál halaszthatatlanul sürgős a tatarozás elrendelése. Ezek az iskolák a következők: az alsóvárosi elemi iskola, ahol az emeleti rész egész mennyezetét ki kell javítani, a móravárosi iskolánál 3 tanterem mennyezetét tatarozni, a szillérsugárúti iskolának 4 tantermet látják el új mennyezettel, a belvárosi fiúiskolánál az összes tantermeknél szükséges nagyobb méretű javítás, a tornaterem kivételével, amelyet nemrég tataroztak, a Csongrádi-sugárúti iskolánál 40 kvadrátméter szélességben javítják ki a mennyezetet, a Szent György-téri iskolánál szintén nagyobb szabású mennyezetjavítást hajtanak végre, végül az újszegedi iskolánál a mennyezet két gerendáját cserélik ki.

Az iskolai tatarozásokra az ideiglenes költségvetésben biztosított a város fedezetet és ezt a belügyminiszter is jóváhagyta. A javítási munkálatokra 80.000 pengőt állítottak be, ez az összeg elegendő is lesz a tervezett tatarozások elvégzésére.